

září 1930 nebo v době dřívějšího úmrtí žalobcova pojistné v československých korunách. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů :

Žaloba není oprávněna již hledíc k žádání, jemuž nebylo by lze vyhověti ani, kdyby žalobce byl prokázal právní zájem na požadovaném zjištění podle § 228 c. ř. s. Žalobce domáhá se zjištění práva požadovati na žalované, by zaplatila držitelům pojistek po jeho smrti anebo nejdříve dne 1. září 1930 a 15. září 1931 částky v žalobě uvedené v Kč. Žalobci jde jen o určení měny, v níž mají býti vyplaceny pojistky znějící na staré koruny rakousko-uherské. Určena má býti teprve příští povinnost žalované, zaplacení téhož počtu Kč, na jaký zní pojistky. Určení má se státi teprve pro budoucnost, neboť dosud nenastala pojistná příhoda, tím méně uplynula doba svrchu vytčená. Již z toho důvodu nelze žalobě vyhověti, neboť není vyloučeno, že se před splatností pojistek změní právní řád nyní platný a že dojde k zákonné úpravě ať již měny nebo pojišťovacích závazků druhu, o něž jde v tomto sporu, takže buď budou pojistky splatné v jiné měně anebo buď sporný právní poměr mezi stranami upraven zvláštním právním předpisem. Žalobce nemůže ovšem žádati o zjištění, že pojistky jsou již nyní splatné v Kč anebo jsou splatné ve měně, na kterou znějí, ježto pojistná příhoda dosud nenastala, nemůže žalovati ani o plnění. Ale ani to neopravňuje žalobu o zjištění, v jaké měně má býti budoucně placeno, ježto lze zjistiti jen přítomný právní stav, nikoli budoucí.

Čís. 9582

Nelze nabídnouti důkaz o okolnosti, jež nebyla v první stolici přednesena, teprve v odvolání, a to ani s poukazem na § 530 čís. 7 c. ř. s. a § 530, poslední odstavec, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1930, Rv I 962/29.)

Žalobě o zaplacení pohledávky ze zápůjčky bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m m i m o j i n é z t ě c h t o

d ů v o d ů :

Kusost řízení spatřuje dovolatelka v tom, že nebyl proveden důkaz svědkem Eduardem K-em o tvrzené ústní úmluvě, podle níž neměla býti zápůjčka v žádném případě vypovězena do konce roku 1930, ani tehdy, kdyby úroky nebyly včas zaplacený, poněvadž podle prohlášení ředitele B-a objekt žalovaných má takovou hodnotu, že žalobkyně může splacení úroků sečkat. Odvolací soud právem tento důkaz nepřipustil jako nedovolenou novotu, poněvadž byl nabídnut teprve v odvolání a ani okolnost, o níž svědek měl býti slyšen v první stolici, nebyla přednesena (§ 482, první odstavec c. ř. s.). Předpis § 482, druhý odstavec c. ř. s. nedopadá, neboť v řízením odvolacím jsou přípustné jen novoty opodstatňující nebo vyvracející uplatněné důvody odvolací, nikoli jako v tomto případě i novoty, jež mají odůvodniti věcné návrhy učiněné v první stolici (srv. rozh. čís. 84 sb. n. s.). Tvrdí-li do-

volatelka, že jí při ujednání smíru nebyla známa úmluva o nevypověditelnosti zápůjčky a že proto ujednala smír z podstatného omylu a nevědomosti, jest i to novota, k níž nelze přihlížeti (§§ 482, 513 c. ř. s.). Co do nabídnutého důkazu svědkem Eduardem K-em přiznává dovolatelka sama, že jde o případ § 530 čís. 7 c. ř. s., usuzuje však nesprávně, že tento důvod obnovy jest nutně i důvodem odvolacím. Tuto zásadu nevyslovil zejména ani nejvyšší soud v rozh. č. 453 sb. n. s., jehož se žalovaná dovolává. Tam šlo o určité okolnosti, které kromě jiných dalších okolností byly uplatněny žalobou o obnovu a o nichž nařídil odvolací soud v hlavním sporu doplnění jednání, zrušiv rozsudek soudu procesního, čímž se obnova v tomto směru stala bezpředmětnou. Přihlížel tedy odvolací soud k určitým okolnostem uvedeným v žalobě o obnovu ne proto, že se o ně také opírala žaloba o obnovu, nýbrž proto, že je považoval za součást hlavního sporu. V souzeném případě postačily odvolacímu soudu důkazy provedené soudem procesním, aby co do rozhodných pro spor okolností, pokud byly předmětem řízení v první stolici, dospěl k určitému závěru a nebylo tedy třeba doplnění. K nové námitce a o ní nabídnutému důkazu nesměl vůbec přihlížeti, jak bylo již dovoděno. Poukazuje-li posléze dovolatelka k obhájení svého názoru na poslední odstavec § 530 c. ř. s., dovolává se předpisu, který svědčí právě proti ní, neboť tam se předpokládá, že nové skutkové okolnosti a důkazy nemohly býti přivedeny k platnosti před koncem ústního jednání, po kterém byl vydán rozsudek první stolice, z čehož nutně vyplývá, že sám zákon počítá s tím, že novoty tyto v odvolacím řízení již vůbec nemohly býti uplatněny.

Čís. 9583

Předpis § 362, druhý odstavec, c. ř. s. má na mysli jen rozpor v posudku znalců, slyšených ve sporu. V tom, že soud ve sporu přečetl znalecký nálezn a posudek ze spisů o zbavení svéprávnosti, nelze spatřovati provádění znaleckého důkazu ve sporu, nýbrž jen důkaz listinný. Případný rozpor mezi obsahem tohoto důkazu a mezi posudkem znalce, slyšeného ve sporu, nespadal by pod ustanovení § 362, druhý odstavec c. ř. s.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1930, Rv I 1870/29.)

Žalobě o splnění postupní smlouvy procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl, ježto byl žalovaný v čase uzavření postupní smlouvy chorým. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Vadnost řízení spatřuje dovolání v tom, že soud druhé stolice přihlédl pouze ke znaleckému posudku MUDr. D-a ze spisů L 2/29, nezmínil se však v důvodech rozsudku o posudcích MUDr. T-a a soudního znalce MUDr. K-a slyšeného v řízení odvolacím, a vytýká dále, že tu jsou posudky tří lékařů, které si vzájemně odporují, a bylo prý proto na soudu druhé stolice, by se zachoval podle předpisu §§ 362 c. ř. s. Leč výtkami těmito není doličena taková vada řízení, která by byla s to, by zamezila úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře. MUDr.